

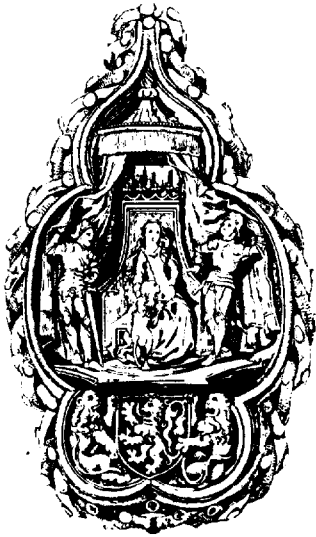
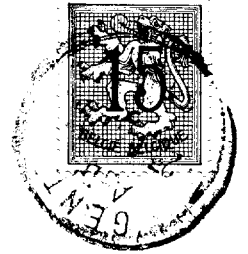
GHENDTSCHÉ-TYDINGHEN

maandblad van de heemkundige kring "gent,"

JAARGANG I , nummer 6

Juni 1972

Dhr. A. BRÛSSE
Houtdoklaan, 21
9000 GENT

verantwoordelijke uitgever :
A. VAN DEN KERKHOVE
Rabotsstraat, 10
9000 GENT

inhoud

- Diaprojectie	blz. 90
- Onze illustratie	91
- Houten gevels te Gent	92
- Vraag en Antwoord	93
- Speciaal Steunfonds	94
- Echo's..Reacties..Varia	95
- Gent in de Spiegel van de dagbladen	96
- Ledenlijst	97
- Bibliografische Sprokkelingen	97
- Bibliotheek en Archief	98
- De expositie van Parijs	99

(elke auteur is alleen verantwoordelijk voor zijn bijdragen)

sparen bij het

GEMEENTEKREDIET

zeker en vast !

- DEPOSITOBOEKJES
- KASBONS
- KAPITALISATIEBONS
10.000 fr. worden 24.000 fr.
in 12 jaar.

WE VESTIGEN ER DE AANDACHT VAN ONZE LEDEN OP DAT WEGENS DE VERLOF-
PERIODE DE HEEMKUNDIGE KRING " GENT " GEEN ACTIVITEITEN ZAL OR-
GANISEREN TIJDENS DE MAANDEN JULI EN AUGUSTUS. DE EERSTE
VERGADERING ZAL PLAATS VINDEN IN SEPTEMBER. IN AUGUSTUS ZAL EEN
DUBBEL NUMMER (JULI-AUGUSTUS) VAN " GHENDTSCHIE TYDINGHEN "
VERSCHIJNEN.

INTUSSEN AAN ALLEN EEN PRETTIG VERLOF !

Het Bestuur.

"Gent" in oude prentkaarten

=====

Begin JULI verschijnt in de succesvolle reeks " IN OUDE PRENTKAARTEN",
uitgegeven door de EUROPESE BIBLIOTHEEK te Zaltbommel (Nederland),
het deeltje gewijd aan GENT.

Na twee bladzijden inleiding worden er 156 oude Gentse prentkaarten
in afgedrukt voorzien van commentaar. Deze laatste is van de hand
van ons bestuurslid, André VERBEKE, in samenwerking met Dhr. J.
DE CAVELE, stadsarchivaris.

Nadere bijzonderheden zullen meegedeeld worden met een speciale
folder.

A.V.

GIDSENBOND VAN GENT EN OOST-VLAANDEREN

Op ZATERDAG 24 JUNI 1972 bezoek aan het Geraard Duivelsteen en
omgeving.

Samenkomst aan het Geraard Duivelsteen om 15 u.

Op ZATERDAG 26 AUGUSTUS 1972 bezoek aan het St.-Baafsdorp.

Samenkomst aan de kerk van St.-Macharius om 15 u.

Voor beide wandelvoordrachten, deelname in de kosten : 10,-F. per
persoon, ter plaatse te vereffenen.

Tijdens de GENTSE FEESTWEEK zijn volgende volksvoordrachten en
rondleidingen voorzien. Het bijwonen ervan is gratis voor eenieder.

15 juli : Augustijnenkaai	16 juli : Hoogpoort
17 " : St.-Baafsp plein	18 " : Veldstraat
19 " : Koornmarkt	20 " : Graslei
21 " : Ottogracht	22 " : Baertsoenkaai
23 " : Veerleplein	24 " : Burgstraat

Bijeenkomst telkens om 15 u.

ONZE ILLUSTRATIE :

=====

Zoals aangekondigd in het vorige nummer, drukken wij hier het derde deel af van de prent uitgegeven in 1524 door Pieter de Keyser. Dit gedeelte vertoont uitsluitend de blazoenen van de 53 kleine neringen en ambachten met, naar een oude gewoonte, de vleeshouwers aan de kop.

Ter verduidelijking geven wij hier de namen van de 101 patriërsfamilies en van de 53 neringen :

PATRICIERS :

Eerste blad (met stadsgezicht) van links naar rechts :

DE JUEDE, VAN AVELDONC, DE BRUNE, UTENDALE, VANDEN PUTTE, BETTE, VAN GAVERE, UTER MEEREN, DE PAPE, COYENGHEM, VAN SCHORISSE, DE BEERE, VAN LANDEGHEM, VANDER HOYEN, UTER VOLDSTRATEN, BOELE, RIJVISCH, RIDDERE, BORLUUT, DE GROOTE, WENEMARE, SER MACHELINS, DAMMAN, UUTENHOVE, DE GRUTERE, VAN VARNEWIJC, RAVESCHOOT, SERSANDERS, VANDER LINDEN, VANDER ZICKELLEN, VAN LEDE,

Tweede blad :

SLOEVE, SER SIMOENS, LIEDERKERCKE, VAN DERMOERE, VANDENHOLE, VAN VEURNE, VEYDT, VEURHAUTE, VILAEIN, GRAMMEES, GHYTELE, ALLAERTS, TRYEST, DE VOS, SYPE, RIJN, STOPPELARE, VAN HUIESE, VAN DER CAMEREN, VAN WEDERGRATE, DE JAGHERE, VAN CAUDENBURCH, DE BAENST, MASSEMEN, VAN DER HAGHE, VANDER MUELEN, VAN ONREDENE, AXPOELE, DE LU, DE CRANE, VANDEN BEERGHE, VAN DEN KETULLE, VAN SAEMSLACH, VAN ANGEREELS, DIXMUIEN, DE WALE, CAUDENHOVE, HAESBEYT, PASCARIS, VAN MARKE, HERZELE, MASTEYN, VAN DER SCHAGHE, VAN HUELE, EECHAUTE, POTTELSBEERGHE, IMBIESEN, IDEGHEM, VAN ROESLARE, POTTELIS, DE SCHOUTHEETE, PROVYN, BOST, QUEVYN, VAN SICLEER, VAN MUNTE, MEERSCH, BORNAGE, WIELANT, DONAES, VAN BRUAEN, RUUFFLAERS, STORM, EYMANS, VAN DER VICHT, STEELANT, VAN LEYS, BURIDAN, CLOCMAN en VAN DER MOTEN.

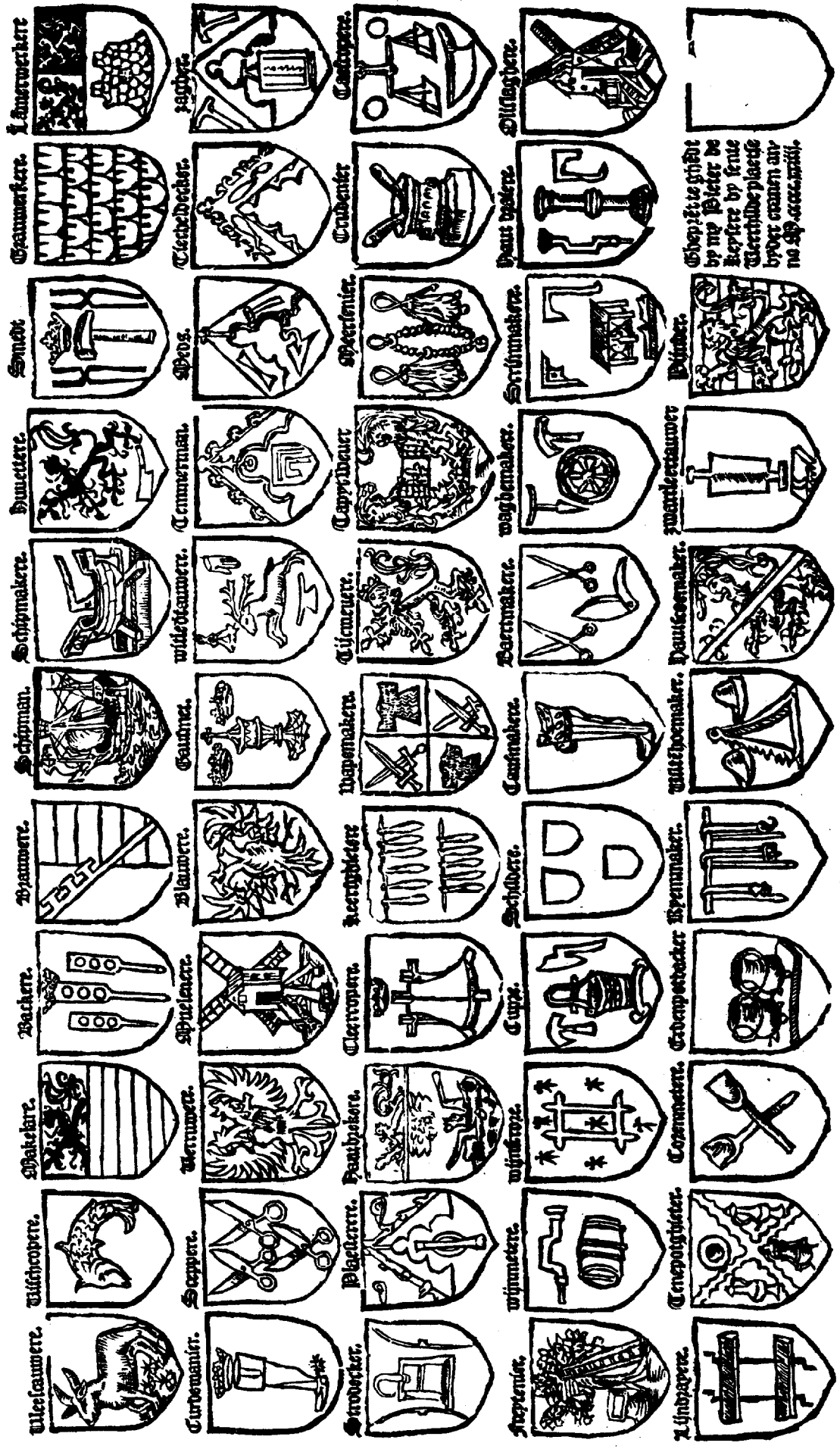
NERINGEN EN AMBACHTEN :

Tweede blad, onderaan : WOLLEWEVER en DROCHSCEERRE.

Derde blad, van links naar rechts : VLEESCAUWERE, VISCHCOPERE, MAKELARE, BACKERE, BRAUWERE, SCHIFMAN, SCHIPMAKERE, HUVETTERE, SMEDT, GRAUWERKERE, LAMMERWERKERE, CURDEWANIER, SCEPPER, VERRUWERE, MUELENERE, BLAUWERE, GAUSMET, WITLEDERTAUWERE, TEMMERMAN, MEES, TIECHELDECKER, ZAGHER, STRODECKER, PLAESTERERE, HAUTBREKERE, OLEER-COPERE, KEERSGHIETERE, WAPEMAKERE, TIJCWEVERE, TAPIJTWEVERE, MBERSE-NIER, CRUDENIER, CAESCOPEERE, FREYTENIER, WIJNMETERE, WIJNSCORE, CUPRE, SCHILDERE, CAUSMAKERE, BAERTMAKERE, WAGHEMAKERE, SCHRIJN-MAKERE, HAUTDRAIERE, OLISLAGHERE, LIJNDRAYERE, TENEPOTGHIETERE, CORNENMETERE, ERDENPOTBACKER, RYEMMAKER, VILTENHOEMAKER, HAUT-SCOEMAKER, ZWARTLEERTAUWER en PIJNDER.

Ter herinnering : afdrukken op licht wit karton van de drie delen van de prent zijn te bekomen op de maandelijke bijeenkomsten.

HOUTEN GEVELS TE GENT

In de Journal de Gand van 25 januari 1818 lezen we het volgende :

" Op het einde van de 13de eeuw, toen Petrarca Vlaanderen bezocht en Gent bewonderde als één der mooiste steden van Europa na de steden van Italië, verwonderde hij zich over het groot aantal wolwevers en houten huizen.

Het aantal huizen gebouwd in natuursteen of in baksteen was weinig talrijk en werden "Steen" genoemd. Deze gebouwen verdwijnen thans stilaan. Het merkwaardigste steen, van deze die thans nog bestaan, is dit bewoond door de baron Triest in de Koestraat. Ook de houten huizen verdwijnen. In het begin van de 16de eeuw waren er te Gent nog ongeveer 4000 houten huizen; in het begin van de 18de eeuw bleven er nog ongeveer 800 over. Er waren er minder dan 100 in 1789; in 1812 waren er nog 58 over. Sedertdien zijn er nog enkele afgebroken.

Thans wordt er een houten huis afgebroken, dat de Koornmarkt, de mooiste plaats van de stad, ontsierde. Alzo blijven er nog 38 houten huizen (of beter bedekt met hout)over ".

Tot daar de Journal de Gand van 1818. De houten huizen betekenden natuurlijk ook een groot brandgevaar. Om dit gevaar te verminderen werd tussen de huizen een ruimte- tussenweg genaamd - opengelaten. Volgens A. Heins werd dit gebruik vanaf 1671 door een stedelijk reglement verboden. Door de reglementen van 1373, 1414, 1418 en 1671 werden de eigenaars verplicht de strooien daken te vervangen door een bedaking in onbrandbaar materiaal. Vanaf 1618 werden door de stad ook toelagen verleend om de houten gevels te vervangen door gevels in natuursteen of baksteen (1).

Ook Prosper Claeys (2) weet ons iets over de houten gevels te vertellen. In een verzoek van 1734 van de eigenaar van het huis gelegen Lange Violettenstraat, nummer 24, leest men : " Een Huys ende erfve ghestaen ende gheleghen by St. Anna Capelle ghenaemt het Ossenhoofd wesende eenen houten ghevel den welcken den suppliant van nieuws geirne in steen saude willen doen maecken ".

Een ander verzoekschrift van 1739 betreft een huis in de Brugse poortstraat : " Een huys ghestaen ende gheleghen aen de Brugsche poorte by het hospitaal, eene peerdesmesse wesende ende eenen houten ghevel den welcke den suppliant geirne saude doen vermaecken in steen." Een derde verzoekschrift van 1754 betreft een huis in de Lange Munt, thans nummer 15: " in plaetse van den houten ghevel geirne saude doen bouwen eenen blauwen arduynen ghevel."

Al de Gentenaars kennen natuurlijk de laatste houten gevel te Gent, namelijk de achtergevel op de Lieve van een huis in de Jan Breidelstraat.

M.S.

Literatuur :

- (1) M.HEINS, Gand, Sa vie et ses institutions.
- (2) P.CLAEYS, Maisons particulières et Monuments publics gantois portant une date dans leurs façades ou leurs pignons.

VRAAG EN ANTWOORD

=====

VRAAG NR. 16 van Dhr. Johan Mulert, Gent :

Wie was Heinrich WANDT, schrijver van " Etappenleven te Gent " ?
Is er een Duitse versie van dit werk verschenen ?

Het blijkt dat H. Wandt, bij zijn terugkeer in Duitsland na de wapenstilstand van november 1918, heel wat moeilijkheden heeft ondervonden.

VRAAG NR. 17 van Mejuffrouw Rita Dhanens, Gent :

Kan een van onze geachte medeleden mededelen van waar de naam Bagattestraat komt ?

Antwoorden, waarvoor oprechte dank, via het sekretariaat van onze Kring, Rabotstraat, 10 9000 Gent.

ANTWOORD OP VRAAG NR. 15 van Dhr. Johan Mulert over Jan Cleppe

door Dhr. H. Collumbien :

Cleppe is helemaal geen pseudoniem. Het is de ware naam van de schrijver van " Gênsche Prâot ". De zuster van Jan Cleppe, Sophie, was getrouwd met de Gentse folklorist René Ladrière die vele van onze oudere lezers nog zullen gekend hebben.

ANTWOORD OP VRAAG NR. 14 van Dhr. H. Collumbien over de " stenen "

in de Onderstraat, door Mejuffrouw J. Somers, Gent :

" Uit een artikel van wijlen de heer Pol Anri verschenen in een dagblad circa 1950 lees ik het volgende :

Aan een deel van de straat werd onlangs de naam Filips Wielant gegeven maar het bordje met de benaming werd vrij spoedig verwijderd en door het vroegere, met Onderstraat vervangen. Filips Wielant (1440-1520) was namelijk een gezaghebbend rechtsgeleerde, raadsheer in de Grote Raad te Mechelen, schrijver van verscheidene werken over burgerlijk en crimineel recht, waardoor hij de grondslag legde van de Vlaamse rechtswetenschap. Hij woonde in de Onderstraat, in het Ser Braemsteen (thans een stedelijke lagere hoofdschool) nevens het Werregarenstraatje. Wij hebben daar de Staatsnormaalschool geweten, vóór zij naar de Hofbouwlaan werd overgebracht. Men trok er zich uit de slag zoals men kon. Er was bijvoorbeeld geen turnzaal. Verschillende keren per week, zelfs 's zondags, na de mis in de hoofdkerk, trokken de normalisten naar de stedelijke turnzaal op de Lindenlei, naast de Nijverheidsschool. Er waren ook geen slaapzalen. Na de avondstudie begaven de leerlingen zich naar een gehuurd huis in de straat, palende aan het Ryhovesteen. Ook daar moesten zij zich wassen, alvorens in hun eigen lokaal te kunnen ontbijten. De Onderstraat verdient meer aandacht dan haar gewoonlijk te beurt valt.

Zij herinnert aan het Ser Braemsteen, aan het straks genoemde Ryhovesteen (rechtover de Serpentstraat) en aan het graaf de Jonghesteen (thans het klooster van de Zusters der Visitatie).

In het Ryhovesteen, dat van de 13de eeuw dagtekent en vrij goed bewaard bleef, woonde omstreeks 1570 de beruchte geuzenhoofdman van de Kethulle, heer van Ryhove."

J.J. Steyaert in de Beschrijving van Gent vernoemt : Het grote gebouw nr. 14 bewoond door burggraaf de Jonghe werd na zijn overlijden een klooster onder de naam van Visitatie van Maria of der Visitandinen.

Naast het klooster, in het gebouw nr.16, is de wezenschool, gezegd der Blauwe Meiskens. Het bestaat, gelijk men ziet, uit twee huizen. Datgene langs de hoek van 't Werregarenstraatje is het oudste en werd reeds ten jare 1362 het steen van Wulfaert Vilain genoemd, naar de naam van de bewoner.

't Serpentstraatje, genoemd naar de herberg 't Serpent, daar rechtover onder het gebouw nr.18. Dit gebouw en de in 1837 aangebouwde huizen op de hoek van 't Blauw Meiskenshuis of het Werregarenstraatje beslaan de plaats van het voordezen Ser Braemsteen, dat Hendrik Tollin, burggraaf van Aalst, in 1424 verkocht aan Jan van de Kethulle, raadsheer van Vlaanderen. Het was daar dat de vermaarde Frans van de Kethulle, heer van Ryhove woonde."

 SPECIAAL STEUNFONDS

+++++

In ons vorig nummer openden wij een Speciaal Steunfonds met het oog op het opvoeren van de kwaliteit en de presentatie van ons blad en teneinde de middelen samen te brengen om andere projekten, een Jaarboek o.a., te kunnen realiseren.

Tot onze spijt moeten we vaststellen dat onze leden, op een paar uitzonderingen na, onze oproep niet beantwoorden.

Wij blijven niettemin rekenen op Uw medewerking !

Op basis van chronologie publiceren we hier de eerste stortingen :

1. GRONDKREDIET VAN BELGIË, Gent	
Direkteur Marcel CAMBIER	1000,-F.
2. Roger TUYTSCHAEVER, Gent	300,-F.

ECHO's...REACTIES...VARIA

=====

1. TENTOONSTELLING :

van 13 juli tot 2 augustus 1972 stelt ons geacht lid JOHN VAN HULLE in de EUROPABANK, Groentenmarkt te Gent zijn tekeningen en akwarellen, Serie " GENTSE FANTASMAGORIEEN " tentoon.

2. Dr. Jozef Scheerder en Lic. Wouter Steenhaut waren laureaten ex-aequo van de Provinciale Prijs voor Geschiedenis 1971.

Dr. J. Scheerder werd bekroond voor zijn studie " Het Wonderjaar te Gent (1566-67) en Lic. W. Steenhaut met zijn proefschrift " De stakingen te Gent van 1872 tot 1902 ".

3. What about Karel Waeri ?

De Gentse volksdichter- en zanger Carolus Franciscus Waeri bijgenaamd " den gentschen Béranger "(1) en met de deknaam " Cies Knoopelincks " werd te Gent op 3 juli 1842 geboren in de Veerstraat waar hij ook overleed op 15 maart 1898. Hij was getrouwd met Sidonia Francisca De Meyer die hem zes kinderen schonk. Zijn ouders waren handgetouwwevers. Zijn vader Piero was een onverbeterlijke dronkaard maar tegelijk een knap vakman die in 1849 leermeester werd in het leer-en weefwerkhuis te Aalter waar de jonge, leergrage Karel ook op school kwam en aanleg bleek te hebben voor muziek. Als veertienjarige kon hij reeds met een blikken fluitje een gans gezelschap amuseren. Toen zijn vader in 1856 ontslag moest nemen als leermeester moest Karel zijn broer Jan, die wever was, vervangen op het getouw in 1858 tot hijzelf de ouderlijke woning ontvluchtte te Aalter en bij zijn peter-ijzerdraaier in de leer ging te Gent. Karel werd nog loopjongen bij een fotograaf, pasteibakker en bakkersgast. Tijdens de Gentse katoencrisis in 1862 ging Karel tezamen met zijn broer Jan, de werkloze wever, op zondagavonden in drankhuizen zingen om het ganse gezin van Jan Waeri boven water te houden. Dit opzet lokte bijval uit. Beiden werden volkszangers, liepen meestal te voet het platteland af en stonden te galmen op kermissen en markten. Karel die zijn liederen zelf maakte, zong, met een oude viool begeleidde en verkocht, maakte met zijn pittige, vaak gepeperde humor opgang. Mede door zijn sociaal engagement werd hij populair. Men zag hem zo in de kroegen, in de lusthuizen langs de Leie als in de Vlaamse dorpen en kleine steden zijn waar aan de man brengen en succes oogsten met zijn " Pompiers van Ledeberg " en " Triene Versluys in d' expositie". Wie een portret wil van de geestige stropdrager stelle zich een man voor : klein van gestalte met een sluw maar goedaardig voorkomen, een groot kaal voorhoofd, een beenderig en gerimpeld gelaat, met sobere doch suggestieve gebaren

en manieren. Als toemaat : Karel had een krijsende neusstem. Men leze over het werk van K. Waeri : R. Vankenhove, Het Volksleven in het straatlied.

P. R.

(1) Een gevierde Franse volkszanger- en dichter uit de XVIIIe eeuw.

GENT IN DE SPIEGEL VAN DE DAGBLADEN

1. Bouwnieuws van stadscentrum in DE GENTENAAR van 29 april 1972, blz. 7. Interessante mededeling over de klaar gekomen restauratie van de gevel van de Emiel Braunschool, over de geplande restauratie op het gebouw op de hoek van de Gouden Leeuwplaats en Klein Turkije, over de ' Wapens van Zeeland ' op de Koornmarkt en over de geplande slooping van huizen in de Drabstraat.
2. De gemeenteraad van Gent heeft gunstig advies uitgebracht over het besluit van de kerkfabrieken van O.-L.-Vrouw St.-Pieters en St.-Martinus waarbij deze machtiging vragen tot het uitvoeren van herstellingswerken aan beide als monument geklasseerde kerken. Cf. DE GENTENAAR van 16 mei 1972, blz. 6.
3. In de zaterdagse edities van VOORUIT verschijnen onder de titel " Uit de Gentse Oude Doos " van de hand van ROGHEs bijzonder interessante heemkundige artikels. Stippen we in het bijzonder aan " Montagne de Brutus" over de Franse vertalingen van onze straatnamen (7 mei 1972, blz.13) en " De Misdaad van Jan Bins " (27-28 mei 1972, blz.10).
4. In HET VOLK verschijnen korte maar goede artikels over de herkomst en betekenis van de Gentse straatnamen. Zo over de Bonifantenstraat (13-14 mei 1972, blz. 20) en over de Phoenixstraat (31 mei 1972, blz. 17).
5. Interessant artikel van Cesar Van Der Poel in VOORUIT van 27-28 mei 1972, blz. 8 onder de voor zichzelf sprekende titel : " Is nieuw Dampoort-station prélude tot " noord-zuid" ?.
6. Uitgebreid artikel van Piet Korrel over de derde Antiekbeurs van Vlaanderen in de gewezen St.-Pietersabdij, in HET LAATSTE NIEUWS van 27-28 mei 1972, blz. 15. Vermelding van het gevonden beeldhouwwerk dat een maaltijd voorstelt. Een van de personages zou Keizer Karel kunnen zijn. Interessant is de afgedrukte foto die toelaat zich een idee te vormen van het gevonden werk.
7. Onder de titel " Staartje aan Bisschoppelijk Paleis" en "Bouwplannen nieuwe woonst bisschop van Gent werden gewijzigd " wordt respectievelijk in DE GENTENAAR van woensdag 31 mei 1972 en in HET VOLK van 30 mei 1972 ~~wordt~~ vermeld dat de gevel opgetrokken zal worden in een stijl die deze van het oude paleis van de bisschop zo dicht mogelijk benadert. Belangrijk is evenwel dat de hoek aan de St.-Baafskathedraal vrij zal blijven.

AANVULLENDE LEDENLIJST

*****

In aansluiting met de vorige ledenlijsten laten wij hierna, in alfabetische volgorde, de namen en adressen volgen van onze nieuwe leden.

Aan al deze Mevrouwen, Mejuffrouwen en Heren onze oprechte dank voor hun vertrouwen en belangstelling in onze Heemkring.

247.	Dhr. F. De Buck, architect, Dr. Cieterslaan, 24	9030	WONDELGEM
248.	Dhr. Ch. De Groote, Warnefordstraat, 60	9110	SINT-AMANDSBERG
249.	Lic. I. De Keyser, Kwaadham, 18	9000	GENT
250.	Dhr. A. Desmuel, Tennisbaan, 75	9000	GENT
251.	Mevr. M. De Valck-Waeri, Baviaanstraat, 24	9000	GENT
252.	Lic. W. Dezutter, St.-Kwintensberg, 81	9000	GENT
253.	Dhr. A. Geernaert, Botermanstraat, 12	9000	GENT
254.	Dhr. M. Hertoge, Drapierstraat, 13	9000	GENT
255.	Mevr. D. Sarteel, Sportstraat, 48	9000	GENT
256.	Dhr. M. Stuyck, Aaigemstraat, 116	9000	GENT
257.	Dhr. G. Verschuren-Panneels, Meibloemstraat, 15	9000	GENT

De ledenlijst is volledig tot 6 juni 1972.

+++++

BIBLIOGRAFISCHE SPROKKELINGEN

=====

1. Van Prosper De Smet "Polke Pluym" verscheen de roman In het Partijlokaal. Het verhaal speelt zich af in de fabriekstad Gent, rond 1900, in het arbeidersmidden van wevers en spinners.
Kostprijs 160 F. verkrijgbaar bij " De Vlam ", St.-Pietersnieuwstraat, 126 Gent of door overschrijving op P.R. 862.01.
2. J. MUREZ, Jos Trotteyn (schilder ° 1910), in : Kunstgalerij Marca Mariakerke. Katalogus der Kunstenaars, 3e jg. 1971-72, blz. ongenummerd.
3. P. KLUYSKENS, Gent en Groot-Brittanië, XV. Engels garnizoen en Engelse kant, in DE GENTENAAR, 16 mei 1972, blz. 10.
IDEM, XVI. De Engelsen door een Gentenaar beetgenomen, in DE GENTENAAR, 24 mei 1972, blz. 8.
IBIDEM, XVII. Op zoek naar de vrede, in DE GENTENAAR, 30 mei 1972, blz. 8.

IBID., XVIII, Een trouwe bezoeker : Wellington, in DE GENTENAAR
5 juni 1972, blz. 8.

4. V. SPEECKAERT, Geschiedenis van Gent, 6e vervolg, in ONZE DEKENIEN, nr. 3, mei-juni 1972, blz. 1-2.

BIBLIOTHEEK EN ARCHIEF

- W. STEEGHERS, De Familie De Heuvel, in : VLAAMSE STAM, jg. 1972, blz. 151-165 (overdruk)
- IDEM, Eduardus Ludovicus Neelemans (1820-1899), in : APPELTJES VAN HET MEETJESLAND, XXII (1971), blz. 11 (overdruk).
- DE POEL. Geschiedenis van een gebouw. Geschiedenis van een beweging. Brochure uitgegeven naar aanleiding van de in gebruikneming op 27 mei 1967 van een nieuw kantorencomplex aan de Poel. Tekst P. De Baere. Inleiding H. Van Steenberge, uitgave Het Volk, 55 blz., talrijke ill.

We danken oprecht de Heer H. Van Steenberge die, gevolg gevend aan onze oproep om inlichtingen over het voormalig Hof van Wackene ons deze interessante brochure overmaakte.

- Als ruilabonnement ontvingen we :

COMTE DE - GRAAFSCHAP JETTE, Jaarboek van de geschied- en heemkundige kring van het graafschap Jette en omgeving, VIII(1971), 48 blz., ill.

NOTRE COMTE - ONS GRAAFSCHAP, Kontaktblad van de geschied-en heemkundige kring van het Graafschap Jette en omgeving, 2e jg., nr.1, januari-maart 1972.

Aan alle schenkers onze oprechte dank.

WORDT LID VAN DE HEEMKUNDIGE KRING " GENT "

JAARLIJKSE LIDMAATSCHAPSBIJDRAGE : 150,-F.

P.R. 10504.73 Heemkundige Kring " GENT ", Rabotstraat, 10 Gent

AL DEZE DIE ZICH NU LID LATEN MAKEN ONTVANGEN NOG AL DE REEDS

VERSCHEENEN NUMMERS VAN " GHENDTSCHIE TYDINGHEN ".

In aansluiting met onze Documentaire fiche over Karelke Waeri laten we hier de muziek en de tekst volgen van De Expositie van Parijs, naar "HET VOLKSLEVEN IN HET STRAATLIED" meer dan 300 gentsche straatliedjes, gecommenteerd, in muziek opgenomen en tot bundels gevlochten met pianobegeleiding door Richard VANKENHOVE en Adhémar LEPAGE, met een inleiding van Prof. Paul De Keyser., Uitgave Gent, Volksdrukkerij-Brussel, Wilde Roos, 1932.

De overname geschiedt met vriendelijke toelating van Mevr. J. Hublé-Vankenhove en Mevr. Lepage.

Er is echter voor den Gentenaar, van zodra zijne beurs het hem toelaat, sinds jaren eene klassieke reis die dikwijls terzelfder tijd gelijk staat met het verwezenlijken van een sinds lang gekoesterden droom, het is namelijk de reis naar Parijs, die dikwijls gepaard gaat met het bezoeken van eene of andere internationale tentoonstelling, gelijk er reeds menige in de Fransche wereldstad werd ingericht. Die Parijsche tochten hebben aan den reeds vernoemden Gentschen liedjeszanger, Karelke Waerie; het epos van Triene Vershuys geïnspireerd, genoemd: De Expositie van Parijs, en dat, zoo het geen eigenlijk straatlied kan genoemd worden, toch, alleen voor de eerste zinnen, bij alle mogelijke gelegenheden ten berde komt, en althans door ieder Gentenaar voor een stuk of eene brok gekend is. 't Is daarom dat ik niet kan weerstaan aan den drang om dit kapittelken over reizen en trekken te besluiten met :

DE EXPOSITIE VAN PARIJS.

247

The musical score is written on a single treble clef staff in 6/8 time. It consists of seven lines of music with Dutch lyrics underneath. The lyrics are: "Ka-trie-ne Ver- sluis ja die trok naar Pa- rijs, Voor naar d'ex-po- si-tie te kij- ken, t'En was voor de reis niet heel hoog(e) van prijs, En de burger kon gaan g'lijk de rij- ken En zij legd' heu-ren sleu-tel van 't huis, Ne-vens haar deu-re bij Lot-te de muis, En zij sprak als mijn hond-je zou bas-sen. En zij sprak als mijn hond-je zou ba- as- sen, Gaan geeft hem wat e-ten en wild' als 't u blijft op mij-nen vo- gel pas-sen, Gaan geeft hem wat e-ten en wild' als 't u blijft, op mij- nen vo- gel pas- sen." The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings like 'rall' and 'Tempo'.

Ka-trie-ne Ver- sluis ja die trok naar Pa- rijs, Voor naar d'ex-po- si-tie te kij- ken,
t'En was voor de reis niet heel hoog(e) van prijs, En de burger kon gaan g'lijk de rij- ken
En zij legd' heu-ren sleu-tel van 't huis, Ne-vens haar deu-re bij Lot-te de
muis, En zij sprak als mijn hond-je zou *rall* bas-sen. En zij sprak als mijn hond-je zou ba- as-
Tempo
sen, Gaan geeft hem wat e-ten en wild' als 't u blijft op mij-nen vo- gel pas-sen, Gaan
geeft hem wat e-ten en wild' als 't u blijft, op mij- nen vo- gel pas- sen.

Zie Lotte ik heb toch 'nen 't jol van 'nen man,
 Hij komt mij daar gi-t'ren te vragen :
 Zeg Triene wimme naar Parijs 'nen keer gaan,
 Ja dat doet hij voor mij te behagen,
 'k Zeg(ge). Jan, 'k ben(ne) 'k ik wel kontent,
 'K en ga niet 'nen keer uit mijn couvent ;
 En 'k en mocht hem dat niet refuscereen (bis)
 En 'k geloof da' me gaan langs de roet van Macron, } (bis)
                   En langs Bruine-Comte weëre.

Vier dagen nadien kreeg Charlotte 'nen brief,
 Die Trien uit Parijs kwam te schrijven :
 Zie Lotte : zoo schreef ze, 'k heb al mijn gerief,
 Meêgebracht voor een beetje te blijven,
 We zijn 't huis hier bij Jan zijn maseur,
 Die ons afwachtte aan de fapeur ;
 't Is toch zulk een goed mensch die Constance ! (bis)
 En dat ze zoo zot naar den herfkaas is, } (bis).
                   En ook naar een druppelken franschen }

Zoo ik die da wist, 'k heb 'nen herfkaas gekocht,
 En in mijnen zak hem gestoken ;
 Die heb ik van Gent naar Parijs meêgebrocht,
 Van de warmte die viel hij in brokken.
 Mijne kaas daarmee zat ik in 't schijf,
 Aan de frontiêre daar wierd ik beijid,
 Want ze wilden mij daar visiteeën ! (bis)
 Maar als de commies mijnen herfkaas gerook, } (bis).
                   Hij liet mij rap passeeren.

Dan sprongen wij wederom in den fapeur.
 Mijne kaas was gesmolten van d'hitte :
 Al de menschen die waren zoo vies van den geur,
 Elk die ging aan een vensterken zitten ;
 Door den duur kwamen wij in Parijs,
 Maar van 't stof alle twee zwart en grijs ;
 En honger ! ik moest mij wat koopen (bis).
 Maar van mijnen kaas die was Stance kontent. } (bis).
                   Al was hij wat uitgelopen.

't Wierd avond wij gingen een toerken gaan doen,
 Voor die schoone stad te bekijken.
 Maar, Lotte, ik hield(e) mij op mijn fatsoen,
 Want ge ziet daar niet anders dan rijken.
 Voor het eerste van onzen entrêe,
 Trokken wij recht naar de Schandelisêe,
 En daar zagen wij voor te beginnen : (bis)
 Eenen hof waar dat enterrêe libre op stond. } (bis).
                   Daar trokken wij maar binnen.

Zoo ikke en Jan en meê Stance heure man,
 Wij zetten ons wat om te rusten :
 Maar rap 'ne garçon meê 'nen pitaleer aan,
 Die vroeg ons wat drank dat wij lustten.
 Stance zei : breng ons ieder 'nen bok !
 Ge kunt denken wat muile da 'k trok.
 'k Zegge Stance wat gaat dat nu heeten? *(bis)*
 Waarveur hemme nu toch die bokken van doen, } *(bis)*.
 We zijn wij toch geen geeten ?

Ze brachten vier pintjes met oorkens daaraan,
 Bij ons gaat er meer in de tjoorkens ;
 Ik vraag hem, hoevele? Madame, c'est six francs.
 'k Zegge : Wat? Is 't misschien voor die oorkens?
 Non, non, zaid hij, c'est vous payer.
 Maar ik riep : Zes franc ! non zainé !
 En hij greep mij daar vast bij mijn rokken, *(bis)*,
 Maar ik gaf hem 'nen neuk en hij vloog met zijn kont, } *(bis)*.
 Op een tafel vol meê bokken.

Pardaf ! en daar lag heel dat boelke op den grond,
 Al de bokken waren gebroken.
 De politie was daar op den eigensten stond :
 Madame vous payer tous ces bokken.
 Maar Stance die sprak meê fatsoen :
 Laat ze los 'k zal ekik da' wel doen ;
 Anders 'k had daar in nesten gezeten *(bis)*.
 Maar 'k en zal dienen hof in de Schandelisée } *(bis)*.
 Van mijn leven niet vergeten !

Maar 's andrendaags waren wij vroeg op den gang,
 Om naar d'expositie te kijken,
 Voor dat te vertellen da' ware te lang ;
 't Er lag daar wat wonders te prijken.
 En stroomen van volk 'k weet niet hoe !
 En ik was er zoo gauwe van moê
 't Zegge : Stance, laat ons maar vertrekken, *(bis)*
 En laat ons maar liever gaan eten in stad, } *(bis)*.
 Dat zal mij beter bekken.

Gij zijt toch een vieze, zei Stance ze man,
 Ge vindt gij in niets geen behagen.
 'k Zeg : Van al dien bucht, wel wie kent daar wat van?
 'k Heb liever iets fijn veur de magen.
 Wij trokken dan naar 'nen café,
 In da' slach lijk te Gent bij Mottez,
 En daar vroegen wij om te dinceren. *(bis)*
 Maar wat veur 'ne kost die 'k daar kreeg in mijn lijf } *(bis)*.
 Dat kan ik u niet nomeeren !

Cabillaud Hollandaise et des pommes de Duchesse.
 Corteletten de la jardinière,
 Et des prunes de princesse, et capotte à l'Anglaise,
 Avec bufstuk à la financière,
 Hannetons avec de la salade,
 Et societjes avec des patates,
 Du pâté de canard à la fraude. (bis).
 Grenadier de veau mate, à la sauce de poivrade, { (bis).
     Avec de la bœuf à la mode.

Poulain, morpions, et rat goût de mouton,
 Et tête de voleur de torture.
 Tripotage de bouillon, fricassée, fricandon...
 Wel, wat vieze en wat aardige kuren !
 'K sprak weeral van deure te gaan.
 Maar mijn zwager die deed mij verstaan
 Van eerst nog wat slekken te koopen, (bis)
 Maar als ik er eene van had in mijn lijf, { (bis).
     'K moest rap naar achter loopen.

Van daar zijn wij dan naar Versailde gegaan,
 Weeral met de fapeur, sacré pietjes,
 Ik heb dienen bosc van Bouloenden zien staan,
 Ja ze maken daar peerdesocietjes.
 Wij reden gedurig maar voort,
 Maar wij waren algauw aan de poort,
 Van 't Senaat en de Representaanten. (bis)
 Maar kaders daarbinnen met koningen op, { (bis).
     Soldaten en serjanten.

Mijn zwager, 't is ook al ne Fransche kadet,
 Die zei, en hij wees naar de kaders :
 Dat zijn de victories al van ons armée ;
 Ja de Franschen hên bloed in hun aders !
 'k Zeg, ja, 'k zou 't gelooven 't is waar...
 Maar dat kloppen van over acht jaar ?
 Van de Pruisen 'k en zie dat niet hangen, (bis).
 't Is waar, zei de man, maar het was door verraad, { (bis).
     En zoo hebben z'ons gevangen.

Des anderendaags kwam Triene Versluis
 Bij Lotte om den sleutel te vragen.
 Och, zei ze, 'k ben blijde da' 'k weere ben 't huis.
 Want dat zal ik mij eeuwig beklagen.
 Neen 'k en moe' van Parijs niet meer hên,
 Een ordentelijk mensch lijk ik ben.
 Daarmeê durven ze spotten en gekken (bis).
 En ik heb wel gezien als dat Jan zijn maseur, { (bis).
     Ons geeren zag vertrekken.